Kinh Hạnh Con Chó (Kukkuravatika Sutta)

Kinh Trung Bộ (VNC PHVN, 2020)

57. KINH HẠNH CON CHÓ (Kukkuravatika Sutta)1

78. Như vầy tôi nghe. Một thòi, Thế Tôn ở giữa dân chúng Koliya. Haliddavasana2 là tên một thị trấn của dân chúng Koliya. Rồi Punna Koliyaputta hành trì hạnh con bò34và lõa thể Seniya hành trì hạnh con chó/ cùng đi đến Thế Ton. Sau khi đến9 Punna Koliyaputta, hành trì hạnh con bò, đảnh lễ Thế Tôn rồi ngồi xuống một bên. Còn lõa thể Seniya, hành trì hạnh con chó; nói lời hỏi thăm với Thế Tôn? sau khi nói lên lời hỏi thăm thân hữu, rồi ngồi xuống một bên, ngồi chò hỏ như con chó. Sau khi ngồi một bên? Punna Koliyaputta, hành trì hạnh con bò5 bạch Thế Tôn: Bạch Thế Tôn, lõa thể Seniya hành trì hạnh con chó5 thực hành những hạnh khó hành, ăn đồ ăn quăng dưới dất, chấp nhận và hành trì hạnh con chó trong một thời gian dài5 vậy sanh thú ông ấy thế nào5 vận mạng ông ấy thế nào? -Thôi vừa rồi Purina, hãy dừng lại đây, chớ có hỏi Ta nữa. Lần thứ hai... Lần thứ ba, Punna Koliyaputta, hành trì hạnh con bí), bạch FT^1_ Ạ FT^ ___ Thê Tôn: Bạch Thế Tôn, lõa thể Seniya hành trì hạnh con chó? thực hành những hạnh khó hành, ăn đồ ăn quăng dưới dất, chấp nhận và hành trì hạnh con chó trong một thời gian dài, vậy sanh thú ông ấy thế nào, vận mạng ông ấy thế nào? 79. Này Punna5 thật sự Ta đã không chấp nhận [câu hỏi] của ông và đã nói: "Thôi vừa rồi Purina, hãy dừng lại dây, chớ có hỏi Ta nữa,^, Tuy vậy5 Ta sẽ trả lời cho ông. Ở dây, này Purina, người nào hành trì hạnh con chó một cách hoàn toàn viên mãn5 hành trì giới con chó một cách hoàn toàn viên mãn5 hành trì tâm con chó một cách hoàn toàn viên mãn, hành trì uy nghi con chó5 một cách hoàn toàn viên mãn, sau khi thân hoại mạng chung sẽ sanh thân hữu cùng với các loài chó. Nếu ông ấy có tà kiến như sau: "Do giới này9 hạnh này, kho

1 Xem D. IIL 207; A. II. 230; Kvu. 505, 520. Tham chiếu: A-tỳ-đạt-ma Tập dị môn túc luận (r.26. 1536.7. 0393c09). 2 Khi thị trấn này được xây dựng xong, dân chúng mặc áo màu vàng ụialỉdda vatthanivattha) để làm lễ Nguyệt điện. Vasana vừa co nghĩa là áo mặc, vừa co nghĩa là chỗ ở. Xem s. V 115. 3 Govatika: Sau khi thọ trì hạnh tu con bò (govata), vị ấy cắm trên đầu một cái sừng và cột sau lưng cái đuôi, đi ăn cỏ với các con bồ. Xem MA. III. 100. 4 Kukkuravatika: Sau khi thọ trì hạnh con chó, hành động của vị ấy giống như con chó. D. III. 6-7 nói về hạnh tu của Korakkhattiya, đạo sĩ lõa thể tu theo hạnh con cho. 5 Kukkurãkappa: Khi đứng, đi, ngồi, nằm giống như chó, vị ấy nhe răng khi thấy các con chó khác.

hạnh này, hay Phạm hạnh67 8này, ta sẽ sanh thành chư thiên này/ hay chư thiên khWc'V thời này Punna5 đối với kẻ có tà kiến, Ta nói có một trong hai sanh thú như sau: Địa ngục hay bàng sanh. Như vậy, này Punna5 nếu hạnh con chó được thành tựu, thời được sanh trong loài chó, nếu không được thành tựu, thời được sanh trong địa ngục. Khi được nghe nói vậy, lõa thể Seniya, hành trì hạnh con chó, khóc than chảy nước mắt. Rồi Thế Tôn nói với Punna Koliyaputta, hành trì hạnh con bò: Này Punna?

Ta đã không chấp nhận [câu hỏi] của ông và đã nói: "Thôi vừa rồi Punna, hãy dừng lại dây, chớ có hỏi Ta nữa.^, Bạch Thế Tôn? con khóc như vậy không phải vì lời Thế Tôn nói về con. Nhưng vi, bạch Thế Tôn, con đã chấp nhận và hành trì hạnh con chó này trong một thời gian dài. Bạch The T6n, Punna Koliyaputta, hành trì hạnh con bò này, đã chấp nhận và hành trì hạnh con bò này, trong một thời gian dài, vậy sanh thú của ông ấy thế nào, vận mạng của ông ấy thế nào? Thôi vừa rồi Seniya, hãy dừng lại dây, chớ có hỏi Ta nữa. Lần thứ hai... Lần thứ ba, lõa thể Seniya, hành trì hạnh con ch6, bạch __ Ạy___ The Tôn: -Bạch Thế Tôn, Punna Koliyaputta này đã chấp nhận và hành trì hạnh con bò này trong một thời gian dài, vậy sanh thú của ông ấy thế nào, vận mạng của ông ấy thế nào? 80. Này Seniya, thật sự Ta đã không chấp nhận [câu hỏi] của ông và đã nói: "Thôi vừa rồi Seniya, hãy dừng lại đây, chớ có hỏi Ta nữa.,, Tuy vậy, Ta sẽ trả lời cho ông. Ở đây, này Seniya, người nào hành trì hạnh con bò một cách hoàn toàn viên mãn, hành trì giới con bò một cách hoàn toàn viên mãn, hành trì tâm con bò một cách hoàn toàn viên mãn? hành trì uy nghi con bò một cách hoàn toàn viên mãn, sau khi thân hoại mạng chung, sẽ sanh thân hữu cùng với các loài bò. Nếu ông ấy có tà kiến như sau: "Do giới này, hạnh này, khổ hạnh này5 hay Phạm hạnh này5 ta sẽ sanh thành chư thiên này hay chư thiên khác", thời này Seniya, đối với kẻ có tà kiến, Ta nói có một trong hai sanh thú như sau: Địa ngục hay bàng sanh. Như vậy, này Seniya, nêu hạnh con bò được thành tựu, thời được sanh trong loài bò5 nếu không được thành tựu, thời được sanh trong địa ngục. Khi được nghe nói vậy5 Punna Koliyaputta, hành trì hạnh con bò? khóc than, chảy nước mắt. Rồi Thế Tôn nói với lõa thể Seniya, hành trì hạnh con chó: -Này Seniya, Ta đã không chấp nhận [câu hỏi] của ông và đã nói: "Thôi vừa rồi Seniya, hãy dừng lại đây, chớ có hỏi Ta nữa."

6 MA. III. lOl giải thích Brahmacariya có nghĩa là một đời sống cao thượng. 7 Một vị Sakka hay Suyãma. 8 Một hạng chư thiên có vị trí thứ hai hay thứ ba. Xem s. IV. 180,461.

57. KINH HẠNH CON CHÓ 421

Bạch Thế Tôn, con khóc như vậy không phải vì lời Thế Tôn nói về con. Nhưng vi, bạch Thê Tôn, con đã chập nhận và hành trì hạnh con bò này trong một thời gian dai. Bạch Thế Tôn? con có 16ng tin tưởng đối với Thế Tôn5 The Tôn có the thuyết pháp cho con để con có the từ bỏ hạnh con bò này và để lõa thể Seniya, hành trì hạnh con ch6, có thể từ bỏ hạnh con chó này. Này Punna5 hãy nghe và khéo tác ý? Ta sẽ nói. Thưa vâng5 bạch Thế Tôn. Punna Koliyaputta vâng đáp Thế Tôn. Thế Tôn nói như sau: 81. Này Punna có bốn loại nghiệp9 này, Ta đã tự chứng tri, chứng ngộ và tuyên thuyết. Thế nào là bốn? Này Purina, có nghiệp đen [đưa đến] quả báo đen; này Purina, có nghiệp trắng [đưa đến] quả báo trắng; này Purina, có nghiệp đen trắng [đưa đến] quả báo đen trắng; này Punna, có nghiệp không đen trắng [đưa đến] quả báo không đen trắng, nghiep đưa đến sự đoạn tận các nghiệp.10 Và này Punna, thê nào là nghiệp đen đưa đên quả báo đen? Ở đây, này Punna? có người tạo ra thân hành có tổn hại, tạo ra khẩu hành có tổn hại, tạo ra ý hành có tổn hại. Sau khi tạo ra thân hành có tổn hại, khẩu hành có tổn hại? ý hành có tổn hại, vị này được sanh vào thế giới có tổn hại. Vì phải

sanh vào thể giới có tổn hại, vị này cảm xúc những cảm xúc có tổn hại. Do cảm xúc những cảm xúc có tổn hại, vị này cảm thọ những cảm thọ có tổn hại5 thuần nhất khổ thọ, như các chúng sanh trong địa ngục. Như vậy? này Punna? là sự sanh khởi của một chúng sanh tùy thuộc ở chúng sanh,11 chúng sanh ấy sanh khởi tùy thuộc hành động của mình và khi chúng sanh ấy đã sanh, thời các cảm xúc kích thích chúng sanh ấy. Do vậy, này Punna5 Ta nói: í6Các chúng sanh là kẻ thừa tự hạnh nghiệp [của mình].,, Như vậy, này Punna, được gọi là nghiệp đen đưa đến quả báo đen. Và này Punna, thế nào là nghiệp trắng [dua đến] quả báo trắng? Ở đây5 này Punna? có người làm thân hành không có tổn hại, làm khẩu hành không có tổn hại? làm ý hành không có tổn hại. Sau khi làm thân hành không có tổn hại, khẩu hành khôiiệ có tổn hại, ý hành không có tổn hại, vị này được sanh vào thế giới không có tôn hại. Vì phải sanh vào thê giới không có tôn hại, vị này cảm xúc những cảm xúc không có tổn hại. Do cảm xúc những cảm xúc không có tổn hại, vị này cảm thọ những cảm thọ không có tổn hại, thuần nhất lạc thọ? như chư thiên Subhakinha (Biên Tịnh thiên). Như vậy? này Punna, là sự sanh khởi của một chúng sanh tùy thuộc ở chúng sanh, chúng sanh ấy sanh khởi tùy thuộc hành động của mình và khi chúng sanh ấy đã sanh, thời các cảm xúc kích thích chúng sanh ấy. Do vậy9 này Punna, Ta nói: "Các chúng sanh là kẻ thừa tự hạnh nghiệẸ [của mình].99 Như vậy, này Punna? được gọi là nghiệp trắng đưa đến quả báo trắng.

9 Xem D. III. 230; A. II. 230; GS. II. 238; Netti. 98,159; Asl. 89. 10 Quan điểm sai lầm của các đạo sĩ Nigantha về tầm quan trọng và hậu quả của nghiệp này. Xem M. I. 93. 11 Bhũtã bhũtassa upapattỉ hoti.

Và này Purina, thế nào là nghiệp trắng đen đưa đến quả báo trắng đen? Ở dây, này Punna? có người làm các thân hành có tổn hại và không tổn hại, các khẩu hành có tổn hại và không tổn hại, các ý hành có tổn hại và không tổn hại. Sau khi làm các thân hành có tổn hại và không tổn hại, khẩu hành có tổn hại và không tổn hại5 các ý hành có tổn hại và không tổn hại, vị này được sanh vào thế giới có tổn hại và không tổn hại. Vì phải sanh vào thế giới có tổn hại và không tổn hại, vị này cảm xúc những cảm xúc có tổn hại và không tổn hại. Do cảm xúc những cảm xúc có tổn hại và không tổn hại, vị này cảm thọ những cảm thọ có tổn hại và không tổn hại, có lạc thọ, khổ thọ xen lẫn, như một số loài người, một số chư thiên và một số chúng sanh trong đọa xứ. Như vậy, này Punna, là sự sanh khởi của một chúng sanh tùy thuộc ở chúng sanh, chúng sanh ấy sanh khởi tùy thuộc hành động của mình và khi chúng sanh ấy đã sanh, thời các cảm xúc kích thích chúng sanh ấy. Do vậy, này Punna5 Ta nói: “Các chúng sanh đều phải thừa tự hạnh nghiệp của minh.” Như vậy, này Punna5 được gọi là nghiệp đen trắng đưa đến quả báo đen trắng. Và này Punna5 thế nào là nghiệp không đen trắng, đưa đến quả báo không đen trắng, nghiệp đưa đến sự đoạn tận các nghiệp? Ở dây, này Punna5 chỗ nào có ý chí (cetanã) đoạn trừ nghiệp đen đưa đến quả báo đen5 chỗ nào có ý chí đoạn trừ nghiệp trắng đưa đến quả báo trắng, chỗ nào có ý chí đoạn trừ nghiệp đen trắng đưa đến quả báo đen trắng. Và này Purina, thế nào là nghiệp không đen trắng đưa đến quả báo không đen trắng, đưa đến sự đoạn tận các nghiệp? Ở dây, này

Punna? chỗ nào có ý chí như vậy5 này Punna, được gọi là nghiệp không đen trắng đưa đến quả báo không đen trắng, nghiệp đưa đến sự đoạn tận các nghiệp. Này Punna5 bốn loại nghiệp này, Ta đã tự chứng tri, chứng ngộ và tuyên thuyết. 82. Khi được nghe nói vậy, Punna Koliyaputta, hành trì hạnh con bò? bạch Thê Tôn: Thật vi diệu thay, bạch Thế Tôn! Thật vi diệu thay, bạch Thế Tôn! Bạch Thế Tôn như người dựng đứng lại những gì bị quăng ngã xuống, phơi bày ra những gì bị che kín, chỉ đường cho những người bị lạc hướng, đem đèn sáng vào trong bóng tối để những ai có mắt có thể thấy sắc. Cũng vậy, Chánh pháp đã được Thế Tôn dùng nhiều phương tiện trình bày, giải thích. Bạch Thế Tôn? con xin quy y Thế Tôn, quy y Pháp và quy y chúng Tỷ"kheo. Mong Thế Tôn nhận con làm cư sĩ5 từ nay trở đi cho đến mạng chung, con trọn đời quy ngưỡng. Còn lõa thể Seniya, hành trì hạnh con ch6, bạch Thế Tôn: Thật vi diệu thay, bạch Thế Tôn! Thật vi diệu thay, bạch Thế Tôn! Bạch Thế Tôn, như người dựng đứng lại những gì bị quăng ngã xuống, phơi bày ra những gì bị che kín? chỉ đường cho những người đi lạc huớng, đem đèn sáng vào trong bóng tôi đê những ai có măt có thê thây săc. Cũng vậy, Chánh pháp đã được Thế Tôn dùng nhiều phương tiện trình bày, giải thích. Con xin quy y

57. KINH HẠNH CON CHÓ 423

Thế Tôn5 quy y Pháp và quy y chúng Tỷ-kheo. Mong Thế Tôn cho con được xuất gia với Thế Tôn, xin cho con thọ Đại giới. Này Seniya, ai trước kia là ngoại đạo nay muốn xuất gia5 muốn thọ Đại giới trong Pháp và Luật này phải sống bốn tháng biệt trú.12 Sau khi sống bốn tháng biệt trú, chúng Tăng nếu đồng ý sẽ cho xuất gia, cho thọ Đại giới để thành vị Tỷ-kheo. Nhưng Ta nhận thấy ở đây tánh con người sai biệt nhau.13 Bạch Thế T6n, nếu những người xưa kia là ngoại đạo nay muốn xuất gia, muốn thọ Đại giới trong Pháp và Luật này5 phải sống bốn tháng biệt trú, sau khi sống bốn tháng biệt trú, chúng Tăng nếu đồng ý sẽ cho xuất gia, cho thọ Đại giới, để thành vị Tỷ-kheo, thời con sẽ xin sống biệt trú bốn năm. Sau khi sống biệt trú bốn năm, nếu chư Tỷ-kheo đồng ý? mong chư Tỷ-kheo hãy xuất gia cho con, cho con thọ Đại giới để thành vị Tỷ-kheo. Và lõa thể Seniya, hành trì hạnh con chó, được xuất gia với Thế Tôn, được thọ Đại giới. Thọ Đại giới không bao lâu, Tôn giả Seniya sống một mình an tịnh? không phóng dật? nhiệt tâm, tinh cần. Và không bao lâu vị này chứng được mục đích tối cao mà con cháu các lương gia đã xuất gia, từ bỏ gia đình5 sống không gia đình hướng đến. Đó là Vô thượng cứu cánh của Phạm hạnh ngay trong hiện tại, tự mình chứng tri, chứng ngộ, chứng đạt và an trú. Vị ấy biết: "Sanh đã tận, Phạm hạnh đã thành, những gì nên làm đã làm? sau đời này sẽ không có đời sống khác nữa." Và Tôn giả Seniya trở thành một vị A-la-hán nữa.

12 Được đề cập trong Vin. I. 69. Xem MA. 494, 512; D. I. 176; s. II. 21. 13 Có người cần thực hiện pháp biệt trú, có người không cần. Xem MA. III. 106; VìnA. V. 990. Trong SnA. II. 436; Vin. I. 71 có nêu rõ, các vị đạo sĩ bện tóc thờ lửa khỏi thực hiện 4 tháng biệt trú này.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.